

Stanowisko w sprawie zmian w prawie oświatowym.

Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców sprzeciwia się wprowadzeniu zmian proponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo Oświatowe oraz niektórych innych ustaw (druk UD228 – BIP KPRM).

Przedstawione w projekcie propozycje uważamy za zagrożenie dla systemu edukacji w Polsce. Ograniczają bowiem one autonomię szkół, w tym dyrektorów, nauczycieli, rodziców, uczniów, społecznych organów szkoły - Radę Rodziców, Radę Szkoły, a także wspólnot lokalnych. Proponowane zmiany negatywnie wpłyną na stabilność oraz niezależność nauczania oraz co najważniejsze ograniczą określone w art. 48 ust. 1 Konstytucji prawa rodziców do decydowania o wychowaniu dzieci zgodnie z ich przekonaniem a także ograniczą konstytucyjne wolności dziecka.

Za niedopuszczalne w demokratycznym państwie prawa należy uznać wprowadzenie zmian określających wyższość urzędników rządowych nad konstytucyjnymi prawami rodziców oraz naruszających równowagę pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za edukację publiczną.

Istotną z punktu widzenia praw rodziców oraz ich ustawowego przedstawiciela – Rady Rodziców, jest zmiana wyłączająca uprawnienie w zakresie decyzji dotyczących uzupełniających form działalności wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i innowacyjnej stanowiącej jednocześnie realizację konstytucyjnie umocowanej gwarancji prawa rodziców do wychowania swoich dzieci na rzecz kuratora. To on będzie miał władzę decydowania jaka organizacja może działać na terenie szkoły i to pomimo pozytywnej opinii Rady Rodziców. Po dopuszczeniu takich zajęć wymagana będzie indywidualna pisemna zgoda rodziców, co wydaje się pozytywnym działaniem, aczkolwiek stosowanym do tej pory. Na uwagę zasługuje fakt, że z takich wymogów będą zwolnione organizacje prowadzące zajęcia w ramach „zadania zleconego z zakresu administracji rządowej”. Mają być one realizowane przez samorządy w ramach obowiązku ustawowego, jednak nie ma wskazania czy wymagana jest opinia Rady Rodziców czy zgoda rodziców.

W ocenie Piaseczyńskiego Porozumienia Rad Rodziców planowane zmiany wprowadzają centralizację i upolitycznienie zarządzania szkołami. Jest to bezprawne zawłaszczenie i upolitycznianie szkół oraz stanowi zamach na samorządowe szkoły,

których prowadzenie jest zadaniem własnym gmin i powiatów. Niewątpliwie takie rozwiązania są niezgodne z konstytucyjną zasadą pomocniczości, szanującą podmiotowość obywateli i ich wspólnot. W szczególności naruszają zasadę decentralizacji władzy publicznej (art. 15 ust. 1 Konstytucji) i zasadę samodzielności oraz przysługującej istotnej części zadań publicznych jednostek samorządu terytorialnego (art. 16 ust. 2 i art. 165 ust. 2 Konstytucji)

W projekcie wprowadza się istotne wzmocnienie organu sprawującego nadzór pedagogiczny, czyli kuratora będącego hierarchicznie usytuowanym organem rządowej administracji zespolonej w województwie, w szczególności poprzez przyznanie mu uprawnień o charakterze władczym w zakresie powołania dyrektora szkoły publicznej (zasadnicze zwiększenie udziału jego przedstawicieli w komisji konkursowej, wymóg pozytywnej opinii w przypadku powołania osoby niebędącej nauczycielem lub gdy do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata) oraz odwołania i zawieszenia dyrektora (wnioskowanie praktycznie wiążące) i rozstrzygnięcia w przedmiocie oceny jego pracy, jak również rozbudowanie przesłanek wyrażenia negatywnej opinii w odniesieniu do zamiaru likwidacji szkoły.

Zwiększenie do 5 przedstawicieli kuratora w stosunku do 3 przedstawicieli organu prowadzącego stwarza nierówność podmiotów. Nie ulega wątpliwości, że ilość przedstawicieli dwu organów – prowadzącego oraz sprawującego nadzór pedagogiczny powinna być taka sama, nie ma bowiem żadnego uzasadnienia, aby to przedstawiciele administracji rządowej mieli zdecydowany wpływ na obsadę stanowiska dyrektora.

Podobnie usytuowanie opinii kuratora jako wiążącej dla organu prowadzącego jest niedopuszczalne w końcu pracodawcą pozostaje nadal organ prowadzący. Ponadto taka sytuacja wskazuje, że opinie takich podmiotów jak Rada Pedagogiczna czy Rada Rodziców jest bezprzedmiotowa a wybór staje się instytucją fasadową, na wynik której wpływ ma tylko jeden podmiot – kurator. Kompetencja kuratora narusza uprawnienia organu prowadzącego jako pracodawcy dyrektorów i stawia ten organ w stosunku podrzędności do kuratorów – reprezentujących administrację rządową w terenie. Ponadto uprawnienie do wygaszania umowy z dyrektorem, przez kuratora nie będącego podmiotem umowy, jest niezgodne z polskim prawem. Oprócz tego brak możliwości odwołania się od takiej decyzji narusza konstytucyjne prawo do sądu.

Wprowadzenie w życie tak sformułowanych rozwiązań oznaczałoby ograniczenie dotychczasowych zadań i kompetencji organów prowadzących szkoły, czyli przede wszystkim właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

Odrębnie należy zauważyć proponowane zwiększenie uprawnień kontrolno-nadzorczych w stosunku do szkół niepublicznych, wraz z sankcją wykreślenia szkoły z ewidencji, oraz znaczące utrudnienie funkcjonowania na terenie szkoły organizacji pozarządowych, których celem statutowym jest działanie wychowawcze albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły. Na szczególną uwagę zasługuje również rozbudowanie informacji zbieranych zarówno o uczniach jak i nauczycielach do SIO.

Z uwagi na powyższe domagamy się wycofania z proponowanych zmian.

Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców